

Polacy o wojnie na Ukrainie

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

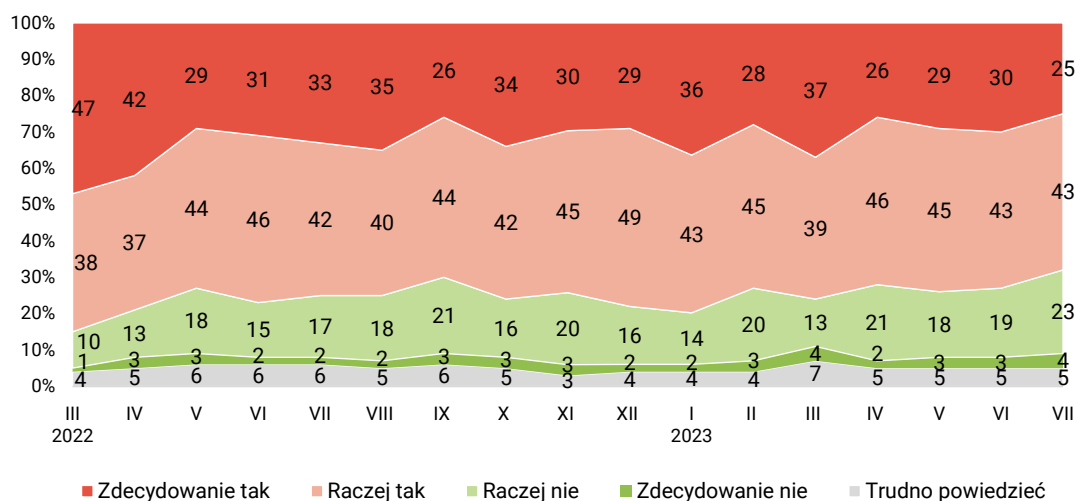
W lipcowym badaniu¹ po raz kolejny zapytaliśmy Polaków o ich poczucie zagrożenia związane z wojną na Ukrainie, przewidywania co do jej zakończenia oraz stosunek do ukraińskich uchodźców. Pytaliśmy także o udzielanie pomocy uchodźcom z Ukrainy.

POCZUCIE ZAGROŻENIA

W porównaniu z czerwcem poczucie, że wojna na Ukrainie zagraża bezpieczeństwu Polski, zmalało o 5 punktów procentowych (z 73% do 68% w lipcu). To najniższy zarejestrowany przez nas odsetek od czasu rozpoczęcia wojny.

CBOS

RYS. 1. Czy, Pana(i) zdaniem, wojna na Ukrainie zagraża bezpieczeństwu Polski czy też nie?

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (399) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 3 do 16 lipca 2023 roku na próbie liczącej 1004 osoby (w tym: 63,2% metodą CAPI, 21,6% – CATI i 15,2% – CAWI).

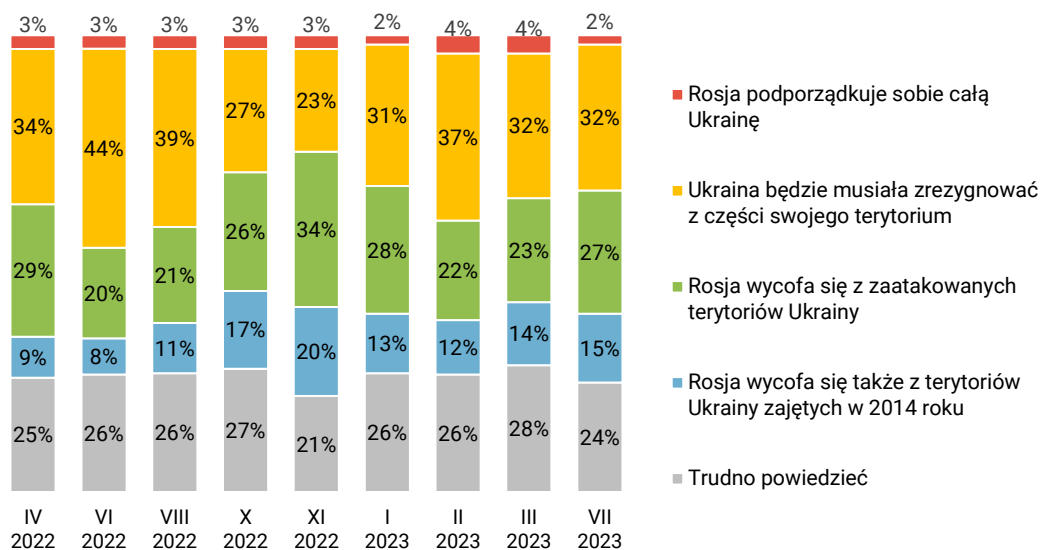
CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

Poczucie zagrożenia dla naszego kraju częściej towarzyszy osobom starszym (73% w grupie najstarszych badanych wobec 64% wśród najmłodszych), z niższym wykształceniem (78% wśród osób z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym wobec 66% z wyższym oraz 62% ze średnim) i częściej biorącym udział w praktykach religijnych (75% praktykujących kilka razy w tygodniu wobec 62% wśród w ogóle niepraktykujących). Warto wskazać także na niższe poczucie zagrożenia u deklarujących lewicowe poglądy polityczne (60% wobec 70% deklarujących inne niż lewicowe poglądy) – zob. tabelę aneksową 1. Zależności te regularnie powtarzają się w naszych badaniach.

Pierwszy raz od marca zapytaliśmy badanych o prognozy dotyczące zakończenia wojny. W porównaniu do wyników sprzed kilku miesięcy wzrósł odsetek respondentów przewidujących pozytywny scenariusz dla Ukrainy. Blisko 27% z nich twierdzi, że Rosja wycofa się z zaatakowanych terytoriów Ukrainy (wobec 23% w marcu), a 15% uważa, że wycofa się ona także z terytoriów zajętych w 2014 roku (wobec 14% poprzednio). Niezmiennie jednak dominuje opinia, że to Ukraina będzie musiała zrezygnować z części swojego terytorium (32% bez zmian w stosunku do marca). Nieliczni (2%, o 2 punkty mniej niż poprzednio) sądzą, że Rosja podporządkuje sobie całą Ukrainę.

CBOS

RYS. 2. Jak Pan(i) sądzi, jak zakończy się wojna?

Najbardziej pesymistyczny scenariusz dla Ukrainy związany z pełnym podporządkowaniem całego jej obszaru Rosji częściej przewidują osoby młode (5% w przedziale 18–24 lata wobec 1% w grupie 65+). Podobnie sytuacja wygląda w przypadku najczęściej wybieranej odpowiedzi dotyczącej konieczności rezygnacji Ukrainy z części swojego terytorium (38% w przedziale 18–24 lata wobec 24% w najstarszej grupie) – zob. tabelę aneksową 2. Najbardziej pozytywnego z perspektywy Ukrainy zakończenia wojny (wycofanie się Rosji także z terytoriów Ukrainy zajętych w 2014 roku) w większym stopniu spodziewają się osoby starsze (22% w grupie 65+ wobec 5% wśród badanych w wieku od 18 do

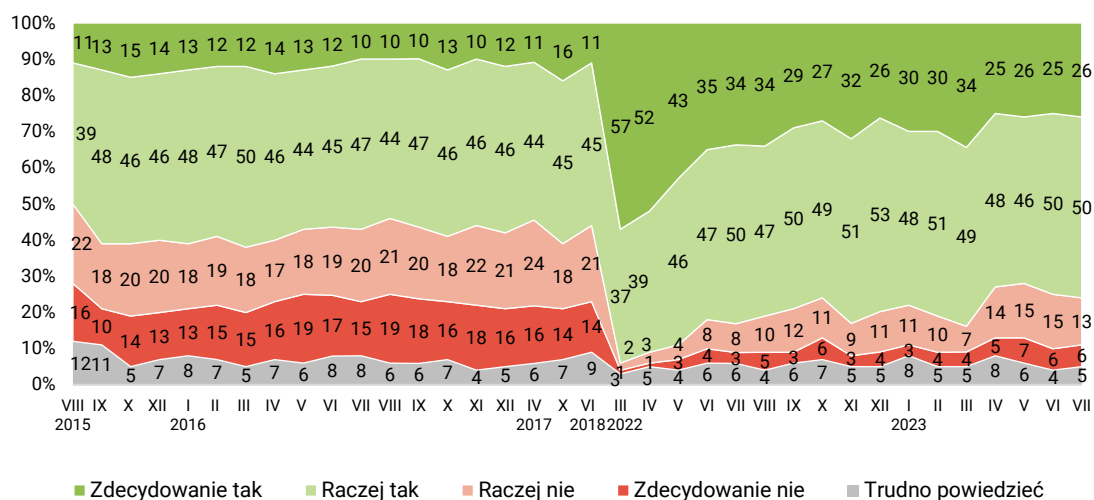
24 roku życia). Podobny wynik wojny prognozują najczęściej osoby mieszkające w dużych miastach (26% w liczących co najmniej 500 000 mieszkańców wobec 14% wśród mieszkańców wsi) i z niższym wykształceniem (19% badanych z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym wobec 13% z wyższym).

POMOC DLA UCHODźCÓW Z UKRAINY

W lipcu stosunek Polaków do przyjmowania uchodźców z Ukrainy niewiele się zmienił. Przekonanie, że Polska powinna przyjmować ukraińskich uchodźców, podziela 76% badanych. Nieznacznie zmalał odsetek ankietowanych przeciwnych ich przyjmowaniu (21% w czerwcu wobec 19% aktualnie).

CBOS

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, Polska powinna przyjmować ukraińskich uchodźców z terenów objętych konfliktem?

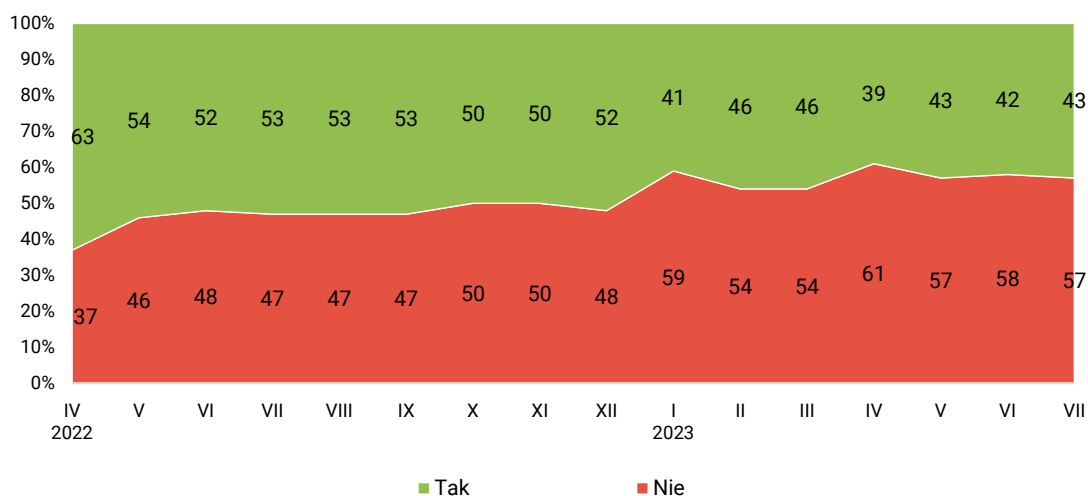

Częściej poparcie dla przyjmowania ukraińskich uchodźców deklarują osoby z wyższym wykształceniem (86% wobec 68% w grupie z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym), mieszkające w dużych miastach (88% w największych miastach wobec 70% na wsi), a także lepiej oceniające swoją sytuację materialną (82% wśród oceniających ją jako dobrą wobec 66% oceniających ją jako złą). Natomiast rzadziej głosy poparcia znajdujemy wśród osób o niesprecyzowanych poglądach politycznych (62% wobec 84% w przypadku osób o poglądach lewicowych, 79% – prawicowych oraz 78% o poglądach centrowych) – zob. tabelę aneksową 3.

Deklaracje niesienia nieodpłatnej pomocy uchodźcom z Ukrainy, w porównaniu do wyników z czerwca i maja, pozostają praktycznie bez zmian (43%). Gdy po raz pierwszy zadaliśmy to pytanie w kwietniu 2022 roku, pomoc uchodźcom deklarowało 63% badanych, przez resztę roku wynik oscylował w okolicach 50%, a na początku roku 2023 spadł do około 40% i wciąż utrzymuje się na podobnym poziomie.

CBOS

RYS. 4. Czy Pan(i) sam(a) lub ktoś z Pana(i) gospodarstwa domowego dobrowolnie i nieodpłatnie pomaga uchodźcom z Ukrainy?

Dobrowolną i nieodpłatną pomoc uchodźcom rzadziej deklarują osoby najmłodsze (28% wśród badanych w wieku 18–24 lata wobec 50% w grupie 65+), gorzej wykształcone (31% z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym wobec 57% z wyższym), w ogóle niepraktykujące religijnie (38% wobec 50% respondentów biorących udział w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu) oraz osiągające najniższe dochody *per capita* (33% wobec 58% wśród osób o dochodach najwyższych) – zob. tabelę aneksową 4.

***

W tym miesiącu poczucie zagrożenia dla bezpieczeństwa Polski związane z wojną na Ukrainie było najniższe, odkąd o to pytamy. Mimo to wciąż znaczna większość Polaków je odczuwa. W kontekście scenariuszy dotyczących zakończenia wojny respondenci częściej – w porównaniu do marca – zauważają szansę na pozytywne jej zakończenie. Najczęściej jednak prognozują, że Ukraina będzie musiała oddać część swojego terytorium oprawcy. Poparcie wobec przyjmowania uchodźców z Ukrainy oraz deklaracje dotyczące pomocy utrzymują się na względnie stałym poziomie.

Opracował

Marcin Kesler